

Zarządzenie wewnętrzne nr 8/2026
Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach
z dnia 22 lipca 2026 r.
w sprawie zasad włączania karty ewidencyjnej pojazdu
do wojewódzkiej ewidencji zabytków ruchomych

Na podstawie § 8 ust. 3 pkt 6 w związku z § 19 ust. 3 pkt 3 Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach z dnia 10 czerwca 2024 roku w związku z art. 3, art. 22 ust. 2 oraz art. 91 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2021 r., poz. 56) oraz wytycznych Generalnego Konserwatora Zabytków z 15 lipca 2025 r. (pismo DOZ-KiNK.6521.30.2023.AS), zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Włączenie karty ewidencyjnej pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków ruchomych może nastąpić na wniosek właściciela pojazdu bądź za jego zgodą.
2. Ustalenie, czy dany pojazd jest zabytkiem należy do wyłącznej kompetencji Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków bądź pracowników działających z jego upoważnienia, którzy dokonują oceny w ramach uznania administracyjnego.
3. Najważniejszym i podstawowym kryterium włączania karty pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków, które podlega ocenie jest spełnienie przez pojazd wymogów ujętych w art. 3 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dalej jako: uoz).

§ 2

1. Zgodnie z ustawowymi kryteriami powołanymi w § 1 ust. 3 zarządzenia, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach uwzględnia w swojej ocenie następujące kryteria, które powinny być bezwzględnie spełnione:
 - 1) wiek pojazdu powinien wynosić co najmniej 40 lat,
 - 2) model lub typ nie powinien być produkowany co najmniej od 25 lat,
 - 3) stan pojazdu powinien być oryginalny, bez zmian i modernizacji głównych podzespołów, charakteryzujący się zachowaniem minimum 75% części oryginalnych,
2. Ponadto przy ocenianiu pojazdu wojewódzki konserwator zabytków uwzględnia kryteria oceny wartości zabytkowej obiektu techniki, opracowane przez Narodowy Instytut Dziedzictwa:
 - 1) kryterium postępu technicznego – stosuje się do obiektów, w których w określonym kontekście historycznym, tj. w danych warunkach, miejscu i czasie zastosowano unikatowe rozwiązania konstrukcyjne lub technologiczne,
 - 2) kryterium metrykalne – uwzględnia czas powstania obiektu i jego późniejsze dzieje oraz dane dotyczące twórcy, inwestora lub producenta,
 - 3) kryterium wartości artystycznej lub historycznej,

- 4) kryterium stopnia zachowania substancji oryginalnej w zabytkach techniki,
- 5) kryterium rzadkości występowania obiektu (w skali światowej, krajowej, regionalnej, środowiskowej),

§ 3

Jeżeli dany pojazd wypełnia przyjęte w zarządzeniu kryterium wieku, ale nie odznacza się niezbędnymi wartościami zabytkowymi, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach może odmówić jego włączenia do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

§ 4

Karty pojazdów polskiej konstrukcji mogą być włączane do ewidencji wojewódzkiej po upływie 30 lat od daty ich produkcji, o ile spełniają definicję zabytku z art. 3 pkt 1 Ustawy o ochronie zabytków.

§ 5

1. Procedura włączenia karty pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków odbywa się na podstawie regulacji ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292) oraz rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 roku w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. z 2021 r. poz. 56).
2. Wzór wniosku o włączenie pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków ruchomych, stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.
3. Do wniosku o którym mowa w ust. 2, należy dołączyć 2 egzemplarze karty ewidencyjnej ruchomego zabytku techniki wykonane przez rzeczoznawcę do spraw techniki samochodowej i ruchu drogowego, właściciela pojazdu bądź inną osobę, zgodnie z Instrukcją opracowywania kart ewidencyjnych zabytków techniki, przygotowanych w 2011 roku przez Narodowy Instytut Dziedzictwa¹.

§ 6

1. W przypadku wystąpienia trudności bądź wątpliwości w ocenie wartości zabytkowych pojazdu, możliwe jest zwrócenie się z wnioskiem o wyrażenie merytorycznej opinii do rzeczoznawców MKiDN, Narodowego Instytutu Dziedzictwa bądź muzeum, które specjalizuje się w danym zakresie.
2. Decyzja ostateczna co do ewentualnego wystąpienia z wnioskiem o opinię oraz wyboru podmiotu opiniującego leży wyłącznie po stronie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z zastrzeżeniem, że wydana w danej sprawie opinia nie jest wiążąca, a organ podejmuje ostateczną decyzję o włączeniu pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków na podstawie całokształtu zebranych w sprawie dowodów.

§ 7

1. O włączeniu lub niewłączeniu karty pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków, Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach informuje wnioskodawcę pisemnie.
2. Fakt ujęcia bądź odmowy ujęcia pojazdu w wojewódzkiej ewidencji zabytków ma wyłącznie charakter czynności materialno-technicznej, a nie decyzji administracyjnej

¹<https://nid.pl/dzialalnosc/ewidencja-zabytkow/>

wydawanej w ramach postępowania administracyjnego, a zatem od tej czynności nie służy środek odwoławczy.

3. Wnioskodawca ma możliwość złożenia skargi administracyjnej na czynność, o której mowa w ust. 2 do wojewódzkiego sądu administracyjnego w trybie art. 52 w związku z art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku – Prawo o postępowaniu przez sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 z późn. zm).

§ 8

1. Odmowa włączenia pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków nie uniemożliwia rejestracji pojazdu już wyrejestrowanego. Zgodnie z art. 79 ust. 4 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251), powtórnie zarejestrowany może być pojazd zabytkowy lub pojazd mający co najmniej 25 lat, uznany przez rzeczoznawcę samochodowego za unikatowy lub mający szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji.
2. Odmowa włączenia pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków nie pozbawia właściciela pojazdu możliwości skorzystania z uprawnień w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2500 z późn. zm.), gdyż przewidziane w niej przywileje dotyczą pojazdu mechanicznego wypełniającego kryteria „pojazdu historycznego” (art. 2 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy), a nie pojazdu włączonego do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

§ 9

Traci moc zarządzenie nr 2/2025 Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie zasad włączania karty ewidencyjnej pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków ruchomych wraz ze zmianami.

§ 10

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2026 roku.

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KATOWICACH

Anna Ostrowska

....., dnia r.

Śląski Wojewódzki Konserwator
Zabytków
ul. Francuska 12
40-015 KATOWICE

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
Delegatura w Bielsku-Białej
Plac Opatrzności Bożej 18
43-300 BIELSKO-BIAŁA

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
Delegatura w Częstochowie
ul. Mirowska 8
42-217 CZESTOCHOWA*

**WNIOSEK O WŁĄCZENIE KARTY EWIDENCYJNEJ POJAZDU
DO EWIDENCJI ZABYTEKÓW RUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

I. WNIOSKODAWCA (imię i nazwisko lub nazwa i siedziba podmiotu)		
Miejscowość:	Kod pocztowy:	
Ulica:	Nr domu:	Nr lokalu:
e-mail lub adres skrzynki do e-doręczeń:	Telefon:	

II. PEŁNOMOCNIK (jeśli został ustanowiony)		
Imię i nazwisko		
Miejscowość:	Kod pocztowy:	
Ulica:	Nr domu:	Nr lokalu:
e-mail lub adres skrzynki do e-doręczeń:	Telefon:	

III. Stosownie do art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wnoszę o włączenie karty ewidencyjnej pojazdu do ewidencji zabytków ruchomych województwa śląskiego:

OPIS POJAZDU (należy m. in. podać nazwę marki pojazdu, rok jego produkcji oraz numer identyfikacyjny podwozia/nadwozia/ramy):

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA (podać dokładny adres):

OŚWIADCZENIA*:

IV. Oświadczam(-y), że:

- ☐ posiadam prawo do dysponowania ruchomością wynikającą z tytułu własności;
- ☐ ww. ruchomość nie stanowi przedmiotu postępowania spadkowego;
- ☐ ww. ruchomość stanowi przedmiot postępowania spadkowego;
- ☐ prawa i obowiązki wynikające z włączenia wnioskowanego obiektu do ewidencji zabytków, określone przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, są mi znane.

Dokumentem potwierdzającym tytuł do władania ruchomością jest:

.....
(wskazać dokument, z którego wynika prawo do dysponowania ruchomością np. umowa sprzedaży, darowizny lub w razie jego braku - podać przyczyny)

V. ZAŁĄCZNIKI DO WNIOSKU:

☐	2 egzemplarze karty ewidencyjnej ruchomego zabytku techniki wykonane przez rzeczoznawcę do spraw techniki samochodowej i ruchu drogowego, właściciela pojazdu bądź inną osobę zgodnie z Instrukcją opracowywania kart ewidencyjnych zabytków techniki, przygotowanych w 2011 roku przez Narodowy Instytut Dziedzictwa
☐	w przypadku pełnomocnika – oryginał lub uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wraz z oryginałem lub uwierzytelnioną kopią dowodu zapłaty opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa (17 zł)
☐	Inne (wyszczególnić jakie):

.....
czytelny(e) podpis(y) wnioskodawcy/ wnioskodawców lub ustanowionego pełnomocnika*

*zaznaczyć właściwe

AP

